

ANEX 1.

**PROGRAM „IZGRADNJA PODUZETNIČKIH ZONA U
FDERACIJI BiH“**

PROGRAM „IZGRADNJA PODUZETNIČKIH ZONA U FEDERACIJI BiH“

1. Cilj projekta:

Poticanje i brža izgradnja poduzetničkih zona u Federaciji BiH u funkciji je bržeg razvoja poduzetništva i ima za cilj:

- Pružanje potpore poduzetnicima za lakšom izgradnjom poslovnog prostora na potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu,
- Osnivanje novih gospodarskih subjekata
- Poticanje izvozne konkurentnosti i privlačenje stranih ulaganja,
- Stvaranje preduvjeta za razvoj malog i srednjeg gospodarstva, te otvaranje novih radnih mjesta
- Promocija direktnih investicija tehnološke politike, te partnerstva javnog i privatnog sektora
- Davanje pogodnosti poduzetnicima
- Razvoj lokalne zajednice kantona, gradova i općina

2. Preduslovi osnivanja i razvoja poduzetničkih zona

Općina, grad, kanton, poduzetnici, prilikom planiranja, osnivanja i razvoja Zone, će uvažiti sljedeće preduslove:

- Zona mora biti predviđena prostorno-planskim dokumentom
- Ulaganja u osnivanje i razvoj Zone trebaju se zasnivati na objektivnim potrebama poduzetništva, te je u tom smislu potrebno provesti ispitivanje interesa poduzetnika sa područja općine, regije BiH i inozemstva
- Sadašnje stanje i moguću izgradnju prometne i komunalne infrastrukture, prilagođenu projektnim rješenjima
- Uređeno pitanje vlasništva zemljišta i zemljišno-knjižnog stanja
- Utvrđivanje modela ustupanja zemljišta investitorima (u obliku koncesije ili trajna prodaja)
- Mogućnost eventualnog proširenja poduzetničke zone i sl.

3. Financiranje osnivanja i razvoja poduzetničke zone

Općina, grad, kanton i federalne institucije će kreirati Plan financiranja osnivanja i razvoja Zone koristeći vlastita proračunska i donatorska sredstva, sredstva Vlade kantona i Vlade Federacije BiH, te i iz drugih izvora.

Općina, grad, kanton i federalne institucije trebaju svake godine izdvojiti namjenska sredstva za financiranje osnivanja i razvoja Zone. Sredstva se dodjeljuju prvenstveno za financiranje sljedećih namjena:

- Izrada projektne i druge dokumentacije za Zonu
- Otkup zemljišta za formiranje Zone
- Uređenje zemljišta i okoliša
- Uređenje infrastrukture i opremanje Zone
- Izradu promotivnih materijala za Zonu

U cilju osiguranja financijske podrške ovom Projektu, općina, grad, kanton će svojim godišnjim proračunima adekvatno potrebama i mogućnostima planirati sredstva za tu namjenu.

4. Opremljenost izgrađenih poduzetničkih zona

Zona u kojoj će se odvijati gospodarska djelatnost u završnoj fazi treba biti opremljena:

- energetsom infrastrukturom (trafostanice, javna rasvjeta, električni priključci i plinski priključci),
- komunalnom infrastrukturom (vodovodne instalacije, instalacije oborinskih voda i kanalizacije u zoni i priključak na vanjske instalacije),
- prometnom infrastrukturom (pristupne ceste i ceste u zoni),
- telefonskim priključcima.

Program treba da bude tako kapacitiran da se u financiranje izgradnje zone mogu uključiti: poduzetnici, gradovi/općine, kantoni, te Federalne institucije.

5. Korisnici i obveze korisnika:

Korisnici sredstava iz ovog Projekta su: kantoni, gradovi, općine i poduzetnici. Jedinice lokalne samouprave za formiranje poduzetničkih zona trebaju:

- Riješiti imovinsko-pravne odnose unutar zone,
- Odrediti službu unutar gospodarskih upravnih odjela, odnosno osnovati pravnu osobu koja će se brinuti o izgradnji zone-koordinaciji izgradnje zone.

Poželjno je da poduzetničke zone sadrže i: poduzetničke centre, poduzetničke inkubatore, servisnu službu (zajednički nadzor, čuvanje objekata u zoni i specijalne servise za potrebe poduzetnika), prostorije za poslovne aktivnosti i sl.

Kod utvrđivanja sadržaja u poduzetničkim zonama težište je na proizvodnim djelatnostima.

6. Kriteriji za odobravanje sredstava potpore

Prioritet kod odobravanja sredstava potpore imaju poduzetničke zone koje imaju iskazan poduzetnički interes i osiguravaju veću uposlenost u:

- proizvodno-prerađivačkim gospodarskim aktivnostima,
- tehnološkim razvojno-inovacijskim centrima,
- strateškim aktivnostima poslovne podrške (logističko-distributivnim centrima),

Kod kandidiranja za sredstva Projekta potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

a) za nove poduzetničke zone:

1. Odluku predstavničkog tijela o osnivanju poduzetničke zone,
2. Prostorni plan jedinice lokalne samouprave
 - prednost će imati poduzetničke zone koje se nalaze na prostoru za koje je završen Urbanistički plan uređenja, odnosno one koje imaju Detaljan plan uređenja poduzetničke zone,
3. Riješeni imovinsko-pravni odnosi unutar poduzetničke zone

- ukoliko nisu, priložiti predugovore o kupoprodaji s vlasnicima zemljišta
4. Studiju opravdanosti izgradnje poduzetničke zone koja sadrži:
- ispitati poduzetnički potencijal,
 - stanje infrastrukture do zone,
 - dinamiku izgradnje infrastrukture u zoni,
 - način i izvore financiranja.

b) za postojeće poduzetničke zone:

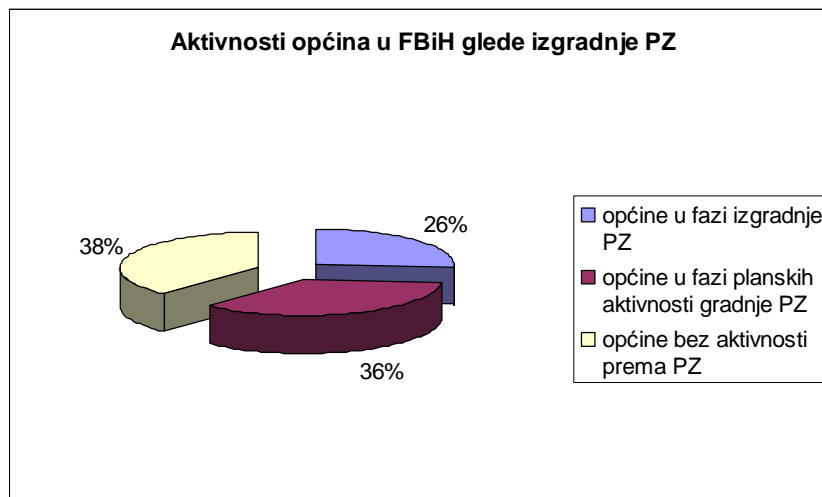
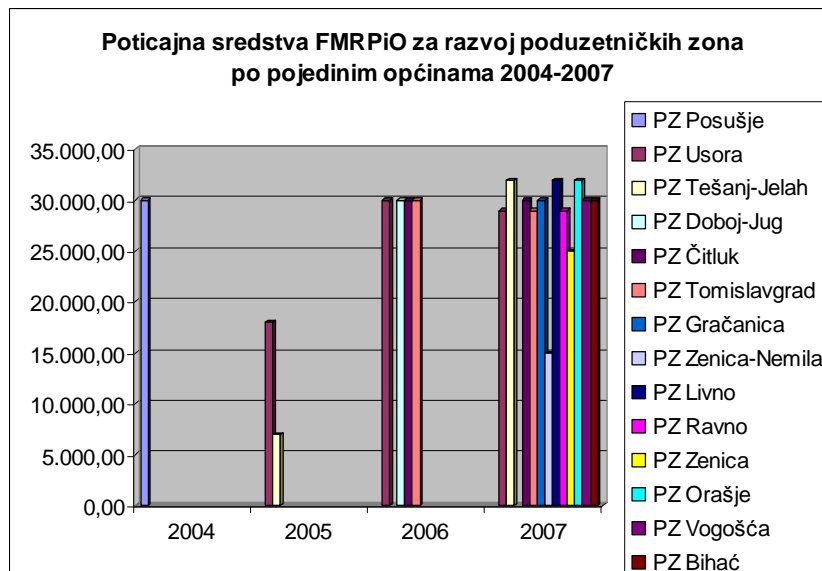
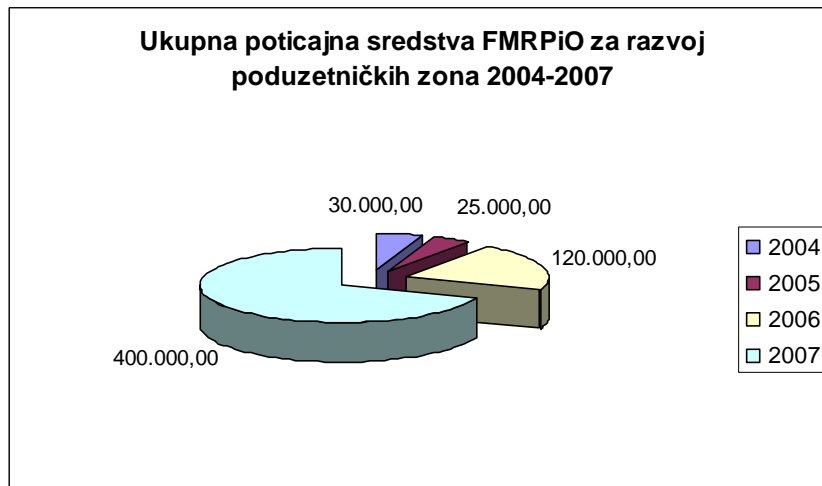
1. Riješeni imovinsko-pravni odnosi unutar poduzetničke zone
2. Projektnu dokumentaciju (na razini glavnog odnosno izvedbenog projekta) i ishodovane potrebne građevinske dozvole

7. Korištenje sredstava

Sredstva, za projekte koji se prihvate, se doznaju nosiocu razvoja poduzetničke zone. Kontrolu namjenske potrošnje sredstava provodi Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta.

Mostar, listopad/oktobar 2007. godine

Grafički prikaz interakcije FMRPiO i općina u FBiH u odnosu na poduzetničke zone

OBRAZLOŽENJE

Srednje i malo poduzetništvo čine najvitalniji i značajan segment gospodarskog i jedinstvenog prostora Federacije BiH. Od ukupnog broja uposlenih u sektoru MSP-a uposleno je 65-70% djelatnika. Struktura MSP-a je nepovoljna, premalo je proizvodnih MSP-a, uvoz je veći od izvoza, a stopa neuposlenih procjenjuje se do 40%. S obzirom na potencijal, prirodne i radom stvorene resurse, otvara se realna šansa za razvitak novih MSP-a, a prioritetno proizvodnih.

Vlada Federacije BiH zahtijeva dosljedno i efikasno angažiranje svih domaćih kreativnih potencijala kroz usklađenu politiku djelovanja:

- na povećanje vlastite proizvodnje i zapošljavanja (jačanje duha poduzetništva praćenog socijalnom odgovornošću, jačanju samopouzdanja u vlastite snage praćeno stručnim i postojećim institucijama, poticaj i afirmiranje porodičnog biznisa)
- očuvanje kulturne baštine i autohtonog kulturnog stvaralaštva (uz podršku države i okrenutosti tržištu kao elementu povjerenja i zajedničkog života)
- jačanju sposobnosti izvozno orijentiranog gospodarstva Federacije BiH
- supstitucija uvoza domaćom proizvodnjom
- jačanju institucija i instrumenata podrške malom gospodarstvu u svim oblastima djelovanja

Vlada Federacije BiH za mandatno razdoblje 2007.-2010. kao temeljni prioritet ističe poticanje ozračja poduzetništva i to posebno stimulirajući domaću proizvodnju. Proizvodnja se mora temeljiti na uspješnim velikim gospodarskim subjektima, koji omogućavaju razvoj malog gospodarstva i stimuliraju malo gospodarstvo, na proizvodnju većine proizvoda koje uvozimo.

Navedeno se može postići uz:

- izgrađenu infrastrukturu za poduzetništvo i
- promijenjeni odnos prema malom gospodarstvu (veća izdvajanja za poticaj MSP-a)

Prepreke za razvoj MSP-a u načelu su:

- loše stanje regionalne i lokalne infrastrukture,
- neadekvatan obrazovni sustav,
- sporost u donošenju stimulativnih propisa i njihova primjena.

Velika mogućnost za ekonomski rast i razvoj regija/kantona je u stvaranju novih proizvodnih MSP-a, otvaranjem proizvodnih radnih mjesta te zamjeni uvoznih proizvoda domaćim.

Glavni zadatak strategije razvoja MSP-a u Federaciji BiH jeste da kreira okvir za stvaranje održivog, međunarodno konkurentnog i izvozno orijentiranog sektora MSP-a i na taj način osigurava ekonomski i društveni boljitak za Federaciju BiH.

Razvojna strategija za Federaciju BiH ima osnovni pravac a to je: identificirati lokalne prednosti, te razviti lokalnu infrastrukturu.

Osnovna infrastruktura za podršku malom gospodarstvu su poduzetničke zone. Konkurentnost malog gospodarstva u odnosu na gospodarstvo zemalja iz okruženja u smislu izvoza i privlačenja stranih ulaganja je neostvarljiva bez izgradnje infrastrukture za malo gospodarstvo.

Zone/poduzetničke, specijalizirane i industrijske/ predstavljaju najvažniji segment infrastrukture za poduzetništvo.

Zona/prostor ograničen po veličini/ može biti: industrijska, zanatska, poduzetničko zanatska, uslužna, poljoprivredna, turistička, informatička, tehnološka, centar za razvoj i transfer tehnologija, te poduzetnički inkubatori.

Poduzetnička zona je područje sa koncentracijom ponajprije malih poduzeća i poduzetnika. Industrijska zona je područje sa velikom koncentracijom industrije u kojima prevladavaju velika poduzeća.

Specijalizirane zone čine: tehnološki centri, parkovi, inkubatori, centri za razvoj i transfer tehnologija te zone specijalizirane za određenu djelatnost.

Loše stanje poduzetničke infrastrukture uzrokovano je i nedovoljnim otvaranjem novih poduzetničkih zona, koje omogućavaju jednostavnije, brže i jeftinije pokretanje proizvodnje.

U pogledu stanja uočen je neravnomjerni razvoj poduzetničkih zona, koje prema iskustvima drugih europskih zemalja predstavljaju najbrži put ostvarenja razvoja malog i srednjeg poduzetništva.

U ovom programu razvoja poduzetničkih zona postavljaju se sljedeći opći ciljevi:

- razvoj poduzetničkih zona potreban je u blizini svakog većeg naselja
- težište zona mora biti proizvodnja
- proizvodna poduzetnička zona treba osigurati izgradnju poslovno-proizvodnog prostora na potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu
- sastavni dio zone je centar za edukaciju i pružanje potrebnih savjeta poduzetniku o financiranju, potrebnoj proizvodnji i načinu poslovanja
- ravnomjernim otvaranjem poduzetničkih zona izjednačavaju se razlike u standardu među pojedinim kantonima

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta potpomaže finansijskim sredstvima izgradnju poduzetničkih zona. Također, naglašavamo, da zone u Federaciji BiH još nemaju minimalni sadržaj opremljenosti.

Analizom sadašnjih zona, po kantonima utvrđene su velike mogućnosti daljnjeg razvoja malog i srednjeg poduzetništva intenziviranjem razvoja poduzetničkih zona.

Ulaganja u poduzetničku infrastrukturu (poduzetničke zone) osigurat će:

- konkurentnost gospodarstva u odnosu na gospodarstvo iz zemalja okruženja u smislu privlačenja stranih ulaganja
- interesno umrežavanje poduzetnika
- povećan broj novoregistriranih poduzeća zasnovanih na znanju
- zapošljavanje (zadržavanje u F BiH) mladih i visokoobrazovanih kadrova
- brži transfer znanja i tehnologija

Sadašnje zone su pretežno nedovršene, infrastruktura je nedostatna, a cjelokupna funkcija zona nije uspostavljena. Sadržaj zone nije standardiziran, a sustavi poticaja nisu usklađeni.

Neravnomjerna broj zona po kantonima gotovo u potpunosti odgovara neravnomjernom razvoju pojedinog kantona u Federaciji BiH.

Cilj kojem trebamo težiti je: stvaranje udobnijeg ambijenta za poduzetništvo. Izgradnjom poduzetničke infrastrukture u prvom redu poduzetničkih zona, u najširem smislu, taj cilj ćemo ostvariti. Sredstva uložena u Program „Izgradnja poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ imala bi u ovom trenutku visok stupanj racionalnosti-korisnosti.